

Protocol studeren met een ondersteuningsvraag

De Kempel

November 2022

INHOUD

1. Inleiding	3
2. Doelgroep	4
3. Uitgangspunten protocol	5
4. Procedure	6
4.1 Voorlichting	6
4.2 Onderwijsovereenkomst studeren met een ondersteuningsvraag	7
4.3 Realisatie en evaluatie van voorzieningen	8
Bijlage 1: Overzicht voorzieningen.....	9
Bijlage 2: Formulier oriëntatie studeren met ondersteuningsvraag	11
Bijlage 3: Onderwijsovereenkomst	13
Bijlage 4: Formulier advies aan docenten m.b.t. vervangende opdrachten	14
Bijlage 5: Wet- en regelgeving	15

1. INLEIDING

Het protocol Studeren met een ondersteuningsvraag betreft een nadere uitwerking van procedures en voorzieningen voor studenten met een ondersteuningsvraag binnen Hogeschool de Kempel. Dit protocol is ontstaan op basis van de landelijke wetgeving¹ en als aanvulling op de reeds vastgestelde richtlijn ten aanzien van voorzieningen voor studenten met een ondersteuningsvraag in het OER² en de financiële ondersteuning van studenten met een ondersteuningsvraag in de Regeling Profileringsfonds van Hogeschool de Kempel.

Het protocol beoogt voor studenten met een ondersteuningsvraag te komen tot een onderwijsovereenkomst waarin de inspanningsverplichtingen van beide partijen zijn vastgelegd. Door naleving van deze overeenkomst wordt de bijzondere omstandigheid zoveel als mogelijk geacht te zijn 'geneutraliseerd'. Hierbij blijven de tussendoelen (zijnde de toetsdoelen per onderwijseenheid) en de eindtermen die vastgesteld zijn voor de opleiding ook bindend voor het behalen van het diploma voor studenten met een ondersteuningsvraag (nader uitgewerkt in hoofdstuk 3 en 4).

Alle studenten van De Kempel worden, voordat ze starten aan de opleiding, gewezen op de mogelijkheid om contact op te nemen met het decanaat. In het contact met de student verkent het decanaat of het protocol Studeren met een ondersteuningsvraag relevant is voor de student. Mocht dat zo zijn, dan wordt de student over dit protocol geïnformeerd. Hiermee wordt beoogd bij de start van de opleiding de onderwijsovereenkomst te sluiten. De student kan hier niet toe worden verplicht. De student kan echter pas rechten ontlenen aan zijn ondersteuningsvraag nadat deze onderwijsovereenkomst is gesloten.

De student die op basis van de vooropleiding toelaatbaar is voor de opleiding op De Kempel kan op basis van de ondersteuningsvraag niet worden geweigerd (WHW en WGBh). De ondersteuningsvraag kan wel zodanig van aard zijn dat de student wordt geadviseerd niet aan de opleiding te beginnen.

Hogeschool de Kempel beoogt met dit protocol:

- Studenten met een ondersteuningsvraag gelijke kansen te (blijven) bieden op het behalen van het hbo-diploma leraar primair onderwijs middels het bieden van voorzieningen (op maat).
- Duidelijke procedures te bieden voor de aanvraag en toekenning van voorzieningen (op maat) voor studenten met een ondersteuningsvraag en de verantwoordelijke medewerkers.
- Rechtsongelijkheid te (blijven) voorkomen voor studenten met een ondersteuningsvraag studerende aan Hogeschool de Kempel.

---

¹ Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW), Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBh/cz 1-12-2003) en de Wet Studiefinanciering (WSF 2000). Relevante (wets-)artikelen staan vermeld in bijlage 5).

² Onderwijs en Examenreglement; een nadere uitwerking van de rechten en plichten ten aanzien van onderwijs en examens binnen Hogeschool de Kempel op basis van de WHW. De Regeling Profileringsfonds; financiële ondersteuning voor studenten die studievertraging hebben door specifieke factoren bijv. familieomstandigheden, handicap, bestuursactiviteiten.

2. DOELGROEP

Onder de noemer 'studenten met een ondersteuningsvraag' vallen studenten die te maken hebben met een bijzondere omstandigheid die de studievoortgang kan vertragen. We onderscheiden hierin drie categorieën, namelijk: overmacht, topsport en bestuursactiviteiten.

Onder de categorie **overmacht** vallen studenten die te maken hebben met:

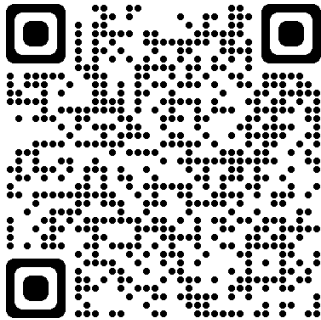
- een (chronische) ziekte,
- een zwangerschap en bevalling,
- een functiebeperking,
- welzijnsvraagstukken, of
- bijzondere familieomstandigheden.

Onder de categorie **topsport** vallen studenten die op hoog niveau een sport beoefenen en hiervoor zowel landelijk als internationaal actief zijn.

Onder **bestuursactiviteiten** wordt verstaan:

- het lidmaatschap van de hogeschoolraad,
- activiteiten op bestuurlijk of maatschappelijk gebied die naar het oordeel van het College van Bestuur mede in het belang zijn van Hogeschool de Kempel of van het onderwijs dat de student volgt.

Zie voor verdere toelichting: www.hogeronderwijstoegankelijk.nl.

3. UITGANGSPUNTEN PROTOCOL

Dit protocol is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- rechtsgelijkheid voor studenten met en zonder ondersteuningsvraag,
- gezamenlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid van student en onderwijsinstelling,
- een studeerbaar programma vanuit de kracht en mogelijkheden van de student,
- door de opleiding vastgestelde tussendoelen en eindtermen zijn bindend voor het behalen van een diploma,
- het nalaten van een doeltreffende voorziening (op maat) kan alleen gerechtvaardigd zijn, wanneer deze voorziening een 'onevenredige belasting' vormt voor de onderwijsinstelling³.

---

³ Conform WGBh/cz (zie bijlage 5); jurisprudentie omtrent interpretatie van de term 'onevenredige belasting' wordt opgebouwd via uitspraken van de Commissie Gelijke Behandeling. Onderzoek door het LIC in mei 2013 heeft opgeleverd dat er nog geen specifieke casuïstieke informatie voorhanden is.

4. PROCEDURE

De procedure sluit aan bij het in- en doorstroomtraject van de student.

Het start bij de voorlichting aan (aspirant-)studenten, het voeren van een oriëntatiegesprek en vervolgens het gesprek 'Onderwijsovereenkomst' nadat de betreffende student zich heeft ingeschreven, of zich bij het decanaat heeft gemeld. Op basis hiervan worden voorzieningen aangevraagd die worden vastgelegd in een onderwijsovereenkomst. Tijdens de opleiding worden de vastgestelde voorzieningen gerealiseerd en wordt de onderwijsovereenkomst met de student tussentijds geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

4.1 Voorlichting

4.1.1 Voorlichting aan studenten

In de informatievoorziening (intakeprocedure, open dagen, website, Leerplein: begeleidingsportaal) worden alle (aspirant-)studenten geïnformeerd over het bestaan, het doel en de werkwijze van het decanaat en het protocol Studeren met een ondersteuningsvraag.

Het is de bedoeling dat de (aspirant-)student met een ondersteuningsvraag tijdig contact opneemt met de studentendecaan om mogelijke belemmeringen en mogelijkheden te inventariseren, in een oriëntatiegesprek, ten behoeve van een succesvol vervolg van de studie. De begeleidend tutor kan de student hierin adviseren en doorverwijzen naar het decanaat.

4.1.2 Oriëntatiegesprek

De bedoelingen van het oriëntatiegesprek zijn divers:

- Inventarisatie van de kwaliteiten en knelpunten die de (aspirant-)student tot op dat moment in zijn of haar studieloopbaan is tegengekomen. Indien relevant en beschikbaar neemt de (aspirant-)student het dossier van de vorige opleiding mee.
- De student krijgt een duidelijk beeld van de aard van de opleiding, de ondersteuningsmogelijkheden van de opleiding en de verantwoordelijkheid van de student hierin.
- De studentendecaan krijgt een duidelijk beeld van de invloed die de ondersteuningsvraag kan hebben op het verloop van de studie en het uitoefening van het beroep.

Het resultaat van het oriëntatiegesprek is de keuze van de (aspirant-)student voor het al dan niet vervolgen van (het aanmeldingstraject voor) de opleiding en het al dan niet gaan aanvragen van voorzieningen binnen de opleiding.

De werkwijze tijdens het oriëntatiegesprek ondersteuningsvraag is als volgt:

- Het gesprek wordt geleid door de studentendecaan.
- De (aspirant) student kan alleen aansluiten, of samen met zijn of haar ouder(s)/verzorgers, of met een extern deskundige, zoals een ambulante begeleider die in het voortraject een belangrijke rol gespeeld heeft.
- In principe voeren de studentendecaan en de student samen het gesprek (met begeleiding).
- De studentendecaan doet verslag van het gesprek (bijlage 2) en archiveert dit.

4.2 Onderwijsovereenkomst studeren met een ondersteuningsvraag

4.2.1 Gesprek Onderwijsovereenkomst

Als de student besluit te starten met de studie en als in het oriëntatiegesprek is gebleken dat het noodzakelijk is om voorzieningen aan te vragen, wordt een afspraak gemaakt voor het gesprek | Onderwijsovereenkomst. Op basis van dit gesprek wordt een overeenkomst opgesteld met afspraken over de benodigde begeleiding, regelingen en voorzieningen op maat (bijlage 3: Onderwijsovereenkomst studeren met een ondersteuningsvraag).

De bedoeling hiervan is dat:

- Alle betrokken partijen zicht krijgen op de mogelijkheden van de student en de opleiding wat betreft het studietraject op de opleiding zelf, de benodigde voorzieningen, de stage en de arbeidsperspectieven (instroom, doorstroom en uitstroom). Dit leidt tot afspraken die vastgelegd worden in een onderwijsovereenkomst (zie bijlage 3).
- Afspraken inzake toekenningen van voorzieningen uit categorie B kunnen worden gemaakt en vastgelegd, na overleg binnen het decanaat. Afspraken inzake toekenning van voorzieningen uit categorie C zijn pas geldig nadat de examencommissie, of het management toestemming hebben gegeven.

De werkwijze tijdens het gesprek komt overeen met die van het oriëntatiegesprek. Tijdens het gesprek worden de afspraken wat betreft de inspanningen die de student zelf levert vastgelegd in de onderwijsovereenkomst (bijlage 3).

4.2.2 Voorzieningen

De voorzieningen die Hogeschool de Kempel kan bieden staan vermeld in bijlage 1. Een voorziening kan structureel, of tijdelijk van aard zijn. De duur van de voorziening wordt altijd vastgelegd in de onderwijsovereenkomst.

De voorzieningen zijn onderverdeeld in drie categorieën, namelijk:

- Materiële voorzieningen: voorzieningen om het onderwijs- en studeerproces te ondersteunen,
- Tentamenvoorzieningen: voorzieningen die tijdens een tentamen kunnen worden ingezet,
- Onderwijsvoorzieningen: algemene, ook organisatorische voorzieningen.

Deze voorzieningen zijn vervolgens onderverdeeld in subcategorie A, B en C.

- A. Voorzieningen in subcategorie A zijn voor alle studenten met en zonder ondersteuningsvraag, beschikbaar en hoeven niet aangevraagd te worden.
- B. Voorzieningen in subcategorie B zijn maatwerk, voor studenten met een ondersteuningsvraag en worden toegekend en uitgevoerd door het decanaat.
- C. Voorzieningen in subcategorie C zijn maatwerk, voor studenten met een ondersteuningsvraag en worden toegekend en uitgevoerd door de examencommissie, of het management van de opleiding.

4.2.3 Voorzieningen uit Categorie C

Voor alle voorzieningen vallend onder categorie C dient de student relevante (originele, medische) verklaringen te kunnen overleggen, samen met een kopie van het dossier van de student op de voorgaande opleiding (indien aanwezig).

Zowel een medische als een dyslexieverklaring hebben een onbepaalde geldigheid, tenzij in de verklaring een beperking in tijd staat vermeld.

4.3 Realisatie en evaluatie van voorzieningen

Nadat er aan de student een materiële of tentamen/examen voorziening toegekend is, wordt de overeenkomst met de aangetekende voorziening(en) door de studentendecan in Osiris opgenomen. Het studentendecanaat houdt van alle toegekende voorzieningen een overzicht bij en communiceert dit intern met betrokkenen.

De studentendecan draagt zorg voor de (interne) communicatie over en realisatie van de onderwijsvoorzieningen in de onderwijsovereenkomst van de student en is verantwoordelijk voor het digitaal vastleggen van de overeenkomst, de tussentijdse bijstellingen en evaluaties m.b.t. de toegekende voorzieningen in Osiris. Het decanaat stemt de voorzieningen jaarlijks af met de examencommissie en het management met het oog op de uitvoerbaarheid van de voorzieningen.

De onderwijsovereenkomst wordt door de studentendecan met de desbetreffende student geëvalueerd op vastgelegde momenten. Het doel hiervan is het vroegtijdig signaleren van mogelijke knelpunten in de uitvoering van de onderwijsovereenkomst en zo nodig het bijstellen van de onderwijsovereenkomst. Dit om tot een optimale uitvoering van de toegekende voorzieningen te komen.

BIJLAGE 1: OVERZICHT VOORZIENINGEN

- A. Categorie A: standaard aanwezig bij Hogeschool de Kempel voor alle studenten
 B. Categorie B: maatwerk, deze worden toegekend door het studentendecanaat
 C. Categorie C: maatwerk, deze worden aangevraagd via het studentendecanaat en worden toegekend door de examencommissie, of het management van de opleiding.

1. Materiële voorzieningen	A	B	C
Aanbieding lesmateriaal			
Geluid- en beeldopname		X	
Communicatiehulpmiddelen			
Online deelnemen aan lessen		X	
Leesondersteuning Alinea pro	X		
Gebouw/lokalen/inrichting			
Aangepast meubilair		X	
Beperken lokaalwisseling/grote afstanden			X
Toegankelijk lokaal bij beperkte mobiliteit			X
Concentratieruimte/prikkelarme studieruimte	X		
Toegang lift	X		
Toegang mindervaliden toilet	X		
Ringleiding			X
Ruimte	X		
Digitale toegang mediatheek	X		
Parkeerplaats gehandicapten		X	

2. Tentamenvoorzieningen	A	B	C
Tentamens: structureel			
Verlenging tentamentijd algemeen			X
Verlenging tentamentijd specifiek studieonderdeel			X
Gebruik maken van geluiddempende koptelefoon			X
Tentamen op A3-formaat			X
Mogelijkheid toiletbezoek			X
Aangepast meubilair			X
Toegankelijke tentamenruimte			X
Toewijzing van plaats in tentamenruimte			X
Aanpassing van de tentamenvorm			X
Vervangende opdracht als eerste toetskans, bij deelname als toetsvorm		X	
Tentamens op passende tijden/dagen (wegens vermoeidheids-, concentratieproblemen)			X
Verlenging deadlines van inleveropdrachten			X

Alternatief traject bij verplichte fysieke inspanning	X		
Tentamens: incidenteel			
Extra, of uitgestelde toetskans			X
Uitzondering op de overgangsnorm			X
Uitstel BSA			X
Hulpmiddelen bij tentamens			
Antwoorden schriftelijk tentamen op computer/laptop invullen			X
Kleurgebruik/contrast geschikt gebruiken	X		
Woordenboek, behalve als woordenschat het toetsdoel is			X
Rekenmachine, behalve als rekenvaardigheid het toetsdoel is			X
Kladpapier, behalve als hoofdrekenvaardigheid het toetsdoel is	X		
Stagebeoordeling			
Uitgestelde stagebeoordeling			X
Stagebeoordeling op kwaliteit (Kempelscan) en niet op kwantiteit (aantal stagedagen)		X	
Eindstage spreiden over meerdere weken		X	

3. Onderwijsvoorzieningen	A	B	C
Periodieke voortgangsgesprekken (tutor)	X		
Oriëntatiegesprek bij aanvang blok (tutor)	X		
Verwijzing traject beeldbegeleiding (tutor)	X		
Tijdelijke onderbreking van de studie	X	X	
Aanvraag voorziening bij DUO		X	
Aanvraag financiële ondersteuning Hermansfonds			X
Aanvraag financiële ondersteuning profileringsfonds			X
Organisatie van de stage			
Stagelopen zonder beoordeling		X	

BIJLAGE 2: FORMULIER ORIËNTATIE STUDEREN MET ONDERSTEUNINGSVRAAG

Studentendecaan:

Datum gesprek:

Personalia	
Achternaam + voorletters	
Roepnaam	
Telefoonnummer mobiel	
E-mailadres	

Oriëntatie	
aard van de ondersteuningsvraag (<i>klachten, beperkingen, sterke kanten, eventuele prognose</i>)	
diagnose sinds: gesteld door:	
medische verklaring gezien:	
korte omschrijving beperkingen en mogelijkheden	
Schoolloopbaan tot nu toe:	
vooropleiding(en): <i>hoe lang over gedaan? diploma behaald?</i>	
speciale begeleiding en/of voorzieningen?	
schoolervaringen: (<i>o.a. gepest, vrienden, leuk, vervelend, saai?</i>)	
Sociale situatie	
woonsituatie:	
zelfstandigheid: (<i>wat doe je zelf, waar hulp bij nodig?</i>)	
steun van de omgeving:	
externe begeleiding door:	

Inventarisatie	
Studiekeuze	
studie- en beroepentest gedaan? studiekeuze gemaakt op grond van: beroepsperspectief (<i>Wat heeft de student voor ogen?</i>)	Ja / nee
Knelpunten verwacht tijdens de studie	
deelname introductieweek: extra voorzieningen nodig?	Ja / nee /n.v.t.
aanwezigheid	
toegankelijkheid gebouw	

belastbaarheid (fysiek / psychisch)	
planning, organisatie van de studie	
gebruik apparatuur	
groepswork / projecten	
sociale vaardigheden assertiviteit, presenteren	
vaardigheden: schrijven, bewegingsonderwijs	
(on)begrip medestudenten	
college volgen	
informatievoorzieningen bijv. roosterwijzigingen, ziekte docenten	
toetsen / tentamens / examens	
BSA norm (is er bij aanvang al kans op studievertraging?)	
studiefinanciering	
stage /afstuderen ADL (Algemene dagelijkse levensverrichtingen)	
anders (reizen,..... ?)	
Gewenste hulpmiddelen / aanpassingen	
Kempel (zie overzicht voorzieningen)	
DUO	
anders:	

Realisatie	
Afspraken op het gebied van begeleiding	
gecoördineerd door: aanspreekpunt voor student:	Studentendecaan
verstrekken informatie aan: 0 docenten, wie, welke info: 0 medestudenten, wie, welke info:	
aanpassingen aangevraagd	
bij de examencommissie toelichting:	Ja / nee / niet nodig

Vervolggesprekken	
Met studentendecaan	
over realisatie aanpassingen / hulpmiddelen	
voor 1 februari i.v.m. studiefinanciering (bij propedeuse)	
evaluatie van de gemaakte afspraken / voorzieningen	
anders	
slotopmerkingen	

BIJLAGE 3: ONDERWIJSOVEREENKOMST

Onderwijsovereenkomst studeren met een ondersteuningsvraag

Onderstaande personen komen het volgende overeen:

A) Student(e) :

B) Decaan (categorie B):

Voorzitter examencommissie, of lid management (categorie C):

De student(e) heeft op grond van wettelijke regelgeving en hogeschoolbeleid inzake studeren met een ondersteuningsvraag recht op de hierna aangegeven voorzieningen op maat en wel (voor overzicht zie bijlage 1 uit Protocol Studeren met een ondersteuningsvraag)

- Materiële voorzieningen:
- Tentamen/examenvoorzieningen:
- Onderwijsvoorzieningen:

De student levert de volgende inspanningen om de studie succesvol te doorlopen:

- Studie:
- Stage:
- Overig:

Geldigheidsduur van de overeenkomst

Deze overeenkomst geldt (onder voorbehoud van tussentijdse wijziging) voor de periode van

- de gehele opleiding van de student(e)
- het gehele studiejaar .....
- de periode van ..... tot ..... (bijv. alleen tijdens stage)

Evaluatie van de overeenkomst

Afspraken gemaakt in deze overeenkomst, worden in onderstaand tijdsbestek geëvalueerd:

- Elk onderwijsblok
- Elk semester
- Elk studiejaar

Datum:

Student:

(Handtekening)

Namens de opleiding (decaanaat):

(Handtekening)

BIJLAGE 4: FORMULIER ADVIES AAN ____ M.B.T. DE VOORZIENING ____

Advies voorzieningen categorie C studentendecaan aan docenten

- A) Student(e)
- B) Studentendecaan

De studentendecaan adviseert bovengenoemde student de volgende voorziening toe te kennen:

Eventuele opmerkingen:

Datum:

Dit advies wordt opgesteld door de decaan in samenspraak met de student. Het decanaat draagt zorg voor het overleggen van dit advies aan de betreffende collega('s).

BIJLAGE 5: WET- EN REGELGEVING

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zijn de rechten van studenten in het algemeen aangegeven, maar er is ook een aantal specifieke bepalingen opgenomen omtrent de rechten voor studenten met een functiebeperking.

WHW-rechten studenten in het algemeen

- Toelating (voorwaarden inschrijving)
De inschrijving bij een HO-instelling staat open voor degene die voldoet aan de vooropleidingseisen en toelatingseisen zoals deze in de WHW zijn gesteld. (WHW, artikel 7.37). Toelating tot de opleiding kan niet worden geweigerd op grond van een functie-beperking. Dit geldt tevens in de situatie waarbij de opleiding van mening is dat de functiebeperking een belemmering vormt voor het behalen van de tussendoelen en eindtermen/kernkwalificaties van de opleiding. Kernkwalificaties kunnen niet worden omgezet of vertaald naar toelatingseisen.
- Elke ingeschreven student heeft recht op:
deelname aan onderwijs, het afleggen van tentamens; . toegang tot bij de instelling behorende inrichtingen en verzamelingen; . gebruik te maken van ten behoeve van studenten getroffen voorzieningen; waaronder begrepen de diensten van een studentendecaan en studiebegeleiding (WHW, artikel 7.34).

WHW-rechten studenten met een functiebeperking

- Tentamenvoorzieningen 'In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) wordt tenminste geregeld (...) de wijze waarop lichamelijk of zintuiglijk gehandicapte studenten redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen' (WHW, artikel 7.13, lid 2 sub m).
- Financiële ondersteuning In de WHW is vastgelegd dat de instelling voorzieningen voor financiële ondersteuning moet treffen voor de student met vertraging als gevolg van functiebeperking en (WHW, artikel 7.51). Hogeschool de Kempel heeft deze passage in de wet vertaald in de regeling Profileringsfonds als onderdeel van het studentenstatuut.

Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBh/cz)

Sinds 1 december 2003 is de 'Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte' (WGBh/cz) van kracht. In deze wet is het volgende bepaald:

- Er mag geen onderscheid gemaakt worden (direct noch indirect) vanwege handicap of chronische ziekte (bij het verlenen van toegang tot en het aanbieden van beroepsonderwijs, het afnemen van toetsen tijdens de opleiding en het afsluiten van beroepsonderwijs).
- De onderwijsinstelling is verplicht tot het treffen van doeltreffende aanpassingen als de student daarom vraagt, mits de aanpassing geen 'onevenredige belasting' vormt voor de hogeschool of universiteit.

Het maken van direct onderscheid is gerechtvaardigd in de volgende situaties, wanneer:

- onderscheid maken nodig is ter bescherming van de veiligheid en gezondheid.

- het onderscheid een regeling, een norm of praktijk betreft die tot doel heeft specifieke voorzieningen en faciliteiten te creëren of in stand te houden ten behoeve van personen met een handicap of chronische ziekte (sociaal beleid).
- het onderscheid een specifieke maatregel betreft die tot doel heeft personen met een handicap of chronische ziekte een bevoorrechte positie toe te kennen (om feitelijke nadelen van handicap of chronische ziekte op te heffen of te verminderen) en het onderscheid staat in een redelijke verhouding tot dat doel (positieve actie beleid).

Wet Studiefinanciering (WSF)

In de Wet Studiefinanciering (WSF 2000) is opgenomen dat studenten bij studievertraging door overmacht op grond van handicap of chronische ziekte recht hebben op financiële voorzieningen.

Studiefinanciering studenten met functiebeperking bij studievertraging

- Recht op prestatiebeurscompensatie
- Recht op een jaar extra studiefinanciering
- Recht op overschrijding van de maximale leeftijdsgrens
- Recht op omzetting van de hele prestatielening op grond van de Wajong

Studiefinanciering studenten met functiebeperking bij niet (tijdig) afstuderen

- Recht op verlenging van de diplomatermijn
- Recht op omzetting van de hele prestatielening in een gift
- Recht op nieuwe studiefinanciering bij een nieuwe studie

Om in aanmerking te komen voor de voorzieningen in het kader van de WSF moeten studenten aan nadere voorwaarden voldoen. Het aanvragen van de aangegeven financiële voorzieningen voor studenten met een functiebeperking in het kader van de WSF verloopt